

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/37878,Uroczystosc-wreczenia-Krzyzy-Wolnosci-i-Solidarnosci-dzialaczom-opozycji-antekom.html>
03.05.2024, 18:44

Uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności działaczom opozycji antykomunistycznej w 35. rocznicę pacyfikacji kopalni „Wujek” - Katowice, 16 grudnia 2016

Bez strajków na Śląsku po ogłoszeniu stanu wojennego nie byłoby zwycięstwa „Solidarności”

- Początek tutejszych Wolnych Związków Zawodowych to luty 1978 roku - Związek Sowiecki był u szczytu potęgi, pamiętamy miliony ludzi na pochodach pierwszomajowych i wybory, w których komuniści oficjalnie uzyskali 99 procent poparcia, spodek katowicki rozbrzmiewający okrzykami „partia-Gierek!”. Wtedy pojawiła się garstka osób, która powiedziała systemowi „nie” - powiedział prezes IPN Jarosław Szarek, wręczając dawnym opozycjonistom Krzyże Wolności i Solidarności w Katowicach.

To tu na Śląsku, Kazimierz Świtoń z garstką ludzi, powołał pierwszy w Polsce Komitet Wolnych Związków Zawodowych. Wzywał, żeby nie działać pojedynczo. Wtedy, w 1978 roku, jego działalność została sparaliżowana przez SB, ale trzy lata później w „Solidarności” było blisko 10 milionów ludzi. Dziś odznaczenie, pośmiertnie przyznane Kazimierzowi Świtoniowi, odebrała jego żona.

- W czerwcu 1979 roku policzyliśmy się i ta siła, którą obudził Jan Paweł II (...) zostawiając nam słynne słowa: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi, tej ziemi”, zaczęły się bardzo szybko spełniać - dodał prezes IPN.

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności - Katowice, 16 grudnia 2016

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności - Katowice, 16 grudnia 2016

- Bez strajków na Śląsku po ogłoszeniu stanu wojennego nie byłoby zwycięstwa „Solidarności” - stwierdził. - Ale wolna Polska nie zawsze była taką, jaką sobie wymarzyliśmy. Wiele zakładów pracy przestało istnieć, a ci, którzy stali po drugiej stronie, byli oprawcami - korzystali. Długo czekaliśmy na uhonorowanie Państwa tu obecnych i wiele lat - na proces katów kopalni „Wujek”. Hańbą państwa polskiego jest to, że jeden z nich był chowany z honorami na wojskowych Powązkach, gdzie spoczywają nasi bohaterowie. Drugiego nazywano „człowiekiem honoru”, chcąc pomieszać pojęcia i wartości. (...) To wy jesteście ludźmi honoru, za co niepodległa Polska wam dzisiaj dziękuje - powiedział Jarosław Szarek. Prezes IPN poprosił też w czasie uroczystości o uczczenie ofiar pacyfikacji kopalni „Wujek” minutą ciszy.

***

16 grudnia 2016 r., w Sali Marmurowej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych kilkudziesięciu działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej z lat 1956-1989. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy odznaczenia wręczył Prezes Instytutu Pamięi Narodowej dr Jarosław Szarek. Uroczystość odbyła się w 35. rocznicę pacyfikacji kopalni „Wujek”.

Lista odznaczonych:

Andrzej Andrzejczak

Klemens Albert Bednorz

Waldemar Biazik

Waldemar Bzura

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności - Katowice, 16 grudnia 2016

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności - Katowice, 16 grudnia 2016

ks. Bernard Czernecki
Grzegorz Długi
Janusz Fałkiewicz
Franciszek Gąsiorowski
Tadeusz Grzenia
Jerzy Janz
Marian Jasiński
Michał Jaworski
Mirosław Kańtor
Wojciech Kiliński
Magdalena Kowalczyk
Stanisław Kowolik
Jerzy Kronhold
Waldemar Laudański
Leszek Lewoc
Mirosław Markiewicz
Jerzy Moskała
Piotr Nowaczyk
Wioletta Maria Osiak
Andrzej Ostrowski
Tomasz Pękalski
Jan Pluta
Antoni Polok.
Damian Pyplok
Tadeusz Rzepa

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności – Katowice,
16 grudnia 2016

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności – Katowice,
16 grudnia 2016

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności – Katowice,
16 grudnia 2016

Bolesław Antoni Siedlecki

Witold Stankiewicz

Edward Szczygieł

Bronisław Szema

Dorota Świtoń

Jan Świtoń

Ryszard Umański

Tadeusz Wilk

Witold Zajączkowski

Jan Żurowski

Pośmiertnie:

Błażej Kaczmarczyk

Leopold Sobczyński

Kazimierz Świtoń

Dotąd w całym kraju wręczono blisko tysiąc dziewięćset odznaczeń działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej z lat 1956–1989, w województwie śląskim ponad trzysta.

PLIKI DO POBRANIA

[Biogramy osób odznaczonych 16.12.2016 r. w Katowicach. \(pdf, 214.08 KB\) 14.12.2016 10:25](#)